

**Luonnonsuojelun ja matkailualan suhde -
esimerkkinä Japani**

Senni Malila

LuK-seminaari ja -tutkielma 790351A

Maantieteen tutkinto-ohjelma

Oulun yliopisto

13.5.2021

Tiivistelmä

Tämä tutkielma tarkastelee luonnonsuojelua ja matkailualaa, sekä niiden välistä suhdetta. Esimerkkivaltiona toimii Japani, joka on maantieteellisestä ja kulttuurisesta näkökulmasta hyvin mielenkiintoinen. Tarkoituksena on selvittää, millaisia luonnonsuojelun toimia Japanissa on, sekä myös mitä matkailualaan liittyviä käytäntöjä siellä harjoitetaan. Jotta luonnonsuojelua voidaan tarkastella perusteellisesti, on myös tiedettävä Japanin luonnon ominaisuuksista. Tutkielman tärkeimpänä tarkoituksena on selvittää, millainen luonnonsuojelun ja matkailualan suhde on, Japania esimerkkinä käyttäen. Matkailualan tiedetään vaikuttavan hyvinkin paljon ympäröivään luontoon ja myös ilmastonmuutokseen, esimerkiksi lentomatkailun myötä. Ilmastonmuutoksen, sekä myös luonnonsuojelun ollessa ajankohtaisia ilmiöitä, on tärkeää löytää ratkaisuja, jotka voivat auttaa kestävän tulevaisuuden kehittämisessä. Matkailu on nykypäivän globaalissa maailmassa yhä suosittuun ja turismi on monessa maassa tärkein palveluala. Alan ollessa näinkin suuri, voidaan sillä olettaa olevan suuri vaikutus yhteiskuntaan ja myös ympäristöön. Japani on valtio, joka on kehittynyt nopeasti vuosikymmenten mittaan, joten sen käytäntöjä matkailun ja ympäristönsuojelun näkökulmasta on tärkeä ymmärtää. Olisiko näiden kahden alan välistä suhdetta mahdollista kehittää? Molemmat osapuolet ovat nykyajan maailmassa merkittäviä, joten molemmille aloille olisi varmasti hyödyksi kyetä harjoittamaan ja markkinoimaan kestävää elämäntapaa. Matkailualan ja luonnonsuojelun yhteistyön tärkeys korostuu tässä tutkielmassa, ja se pyrkii selvittämään näiden alojen suhteen piirteet, käyttäen Japania esimerkkinä. Keskiössä on myöskin matkailun ja luonnonsuojelun suhteen kehitys ja kuinka siitä saataisiin parempi kestävän tulevaisuuden varmistamiseksi. Molemmat matkailuala sekä luonnonsuojelu vaikuttavat nykyajan maailmassa monella tapaa paikallisten, sekä myös turistien käytöstapoihin, joten tasapainon löytäminen näiden kahden osapuolen välille on tärkeää.

Sisällys

1. Johdanto	
2. Japanin luonto	1
2.1 Maantieteelliset ominaisuudet	1
2.2 Luonnon erityispiirteet	1
3. Luonnonsuojelu Japanissa	3
3.1 Käytännöt ja haasteet.....	4
3.2 Suojelun kohteet	6
4. Matkailuala Japanissa	8
4.1 Matkailualan käytännöt Japanissa	9
4.2 Kestävän matkailun osa-alueet	10
5. Pohdinta	12
5.1 Luonnonsuojelun ja matkailualan suhde	12
5.2 Matkailualan ja luonnonsuojelun suhteen parantaminen.....	15
6. Johtopäätökset	19
Lähteet	21

1. Johdanto

Japanin saarivaltio on luonnon ominaisuuksiltaan, sekä kulttuuriltaan valloittava. Valtion pienestä koosta huolimatta sillä on rikas biodiversiteetti, joka johtuu korkeasta kosteudesta, neljästä vuodenajasta, tulivuorten purkauksista, jokien tulvimisesta ja ihmisen vaikutuksesta (The Wildlife in Japan 2015). Japani on koti yli 90 000 eläinlajille ja ne ovat muodostaneet lukuisia monipuolisia ekosysteemejä (The Wildlife in Japan 2015). Maailmanlaajuisesti Japanin rooli kestävyyden edistämässä on yksi tärkeimmistä (Maswood ym. 2002: 6). Maswood ym. (2002: 5) jatkaa, että vaikka Japani ei enää ole yksi maailman saastuneimmista maista, sen ympäristönsuojelulliset menetelmät eivät kuitenkaan ole vastanneet sitä normia, joka nykyään olisi sopivaa ja esimerkin mukaista. Japanin luonnonsuojelua tarkastellaankin tässä tutkimuksessa, mutta sen rinnalle nostetaan myös nykypäivän globaalissa maailmassa tärkeä matkailuala. Matkailuala on nykypäivänä suuri ilmiö ja yksi tärkeimmistä tulonlähteistä usealle valtiolle (You ym. 2000: 2). Kestävyys ja luonnon hyvinvointi ovat nykyajan maailmassa nousseet entistä tärkeämmiksi, joten nämä näkyvät myös Japanissa kestävän matkailun harjoittamisessa (Shikida ym. 2009: 382). Luonnonsuojelun ja matkailualan suhde voidaan olettaa olevan nykypäivänä ilmastonmuutoksen ja matkailun yleistymisen korostuessa hyvinkin tärkeä huolenaihe. Olisiko siis mahdollista, että nämä kaksi alaa saataisiin toimimaan yhdessä, ja pystyisivätkö ne tukemaan toisiaan sen sijaan että toinen osapuoli kärsisi näistä toimista?

Jotta matkailualan kehitystä voitaisiin tulevaisuudessa parantaa, on tärkeää ymmärtää siihen vaikuttavat asiat. Turismin tuotteet, kattavien matkailualan ominaisuuksien kartoitukset, innovaatiot, turistien osallistuminen kehitykseen ja lisäksi myös ympäristöllisen vaikutuksen valvonta ovat välttämättömiä kehityksen kohteita, joiden avulla matkailualaa voidaan parantaa (Wang 2020: 1045). Turismi on Japanissa yksi tärkeimmistä aloista, ja sen käytäntöjä tarkastellaan suhteessa luonnonsuojeluun tässä tutkimuksessa. Kun matkailualaa tarkastellaan luonnonsuojelun näkökulmasta, voidaan turismin olettaa olevan negatiivinen vaikuttaja. Ilmailuliikenteen rinnalla myös matkailualan palvelut ja tuotteet asettavat ympäristöllisiä paineita (Kitamura ym. 2010: 13). Kuten nykypäivän yhteiskunnilla, myös Japanilla on vaikeuksia löytää tasapaino ympäristönsuojelun ja ekonomisten ja sosiaalisten tarpeiden välille (Knight 2010: 350). Jotta kestävä turismi olisi siis Japanissa mahdollista, siihen sisältyy monta tasoa, jotka täytyy ottaa huomioon. Taloudellisen pohjan tulee olla vakaa sekä riittävä, jotta matkailuala voi menestyä ja myös keskittyä ympäristöllisiin ongelmiin (Wang ym. 2019: 242). Wangin ym. (2019: 242) mukaan huomioon otettavaa riittää myös jaettavan informaation

tasolla, sillä voidaan olettaa, että ilman riittävää tietoa, tasapainon löytäminen turismin ja luonnonsuojelun välille on vaikeaa. Kitamura ym. (2020: 13) kertovatkin kuinka kukoistavalla matkailualalla on yksi varjopuoli, ja se on kasvava paine ympäristöä kohtaan. Matkailuala toimillaan on osana ilmastonmuutosta ja tämä korostaa turistien tärkeyttä valita ympäristö- ja ilmastoystävällisiä ratkaisuja (Kitamura ym. 2020: 13). Matkailualalla on siis selkeä vaikutus ympäristöön, ja se ei aina ole positiivinen. Olisiko siis matkailualalle mahdollista näiden negatiivisten vaikutusten sijaan luonnonsuojelun ja ympäristötoimien promootio ja markkinointi, ja samalla myös kestävien menetelmien harjoittaminen? Tätä asiaa käydään tässä tutkielmassa läpi.

Jotta olisi mahdollista ymmärtää luonnonsuojelun ja matkailualan suhdetta, on ensin tärkeää tietää, millaista Japanin luonto on, ja kuinka luonnonsuojelu ja matkailuala valtiossa toimivat. Luonnonsuojelun ja matkailualan suhteen ymmärtäminen ja näiden kahden alan välinen kestävyys sekä mahdollisen tasapainon saavuttaminen ovat keskeisessä asemassa tässä tutkielmassa. Tätä kautta pyritään löytämään pohja sille, kuinka suojelutoimet ja turismi voivat tulevaisuudessa toimia entistä paremmin käsi kädessä. Tämä tutkielma pyrkii löytämään perusteluja sille, kuinka nämä kaksi osa-aluetta eivät ole toisiansa poissulkevia ulottuvuuksia, ja tarkoituksena on myös pohtia mahdollisia kehityssuuntia, joiden avulla tasapaino voitaisiin löytää. Tutkimuskysymykset ovat:

1. Kuinka luonnonsuojelu ja matkailuala toimivat Japanissa?
2. Millainen on luonnonsuojelun ja matkailualan suhde Japanissa?
3. Kuinka näiden kahden alan suhdetta voitaisiin kehittää?

2. Japanin luonto

2.1 Maantieteelliset ominaisuudet

Japanin saarivaltio sijaitsee Aasian mantereen itäreunan tuntumassa, Tyynenmeren tulirenkaan reunalla (Petry 2003). Petry (2003) kertoo, että Japanin kaikki neljä pääsaarta, Hokkaido, Honshu, Kyushu ja Shikoku, ulottuvat noin 3800 kilometrin mittaiselle matkalle, joten ilmasto ja kasvillisuus muuttuvat kuljettaessa maan eteläkärjestä pohjoispäähän hyvinkin paljon. Tämä pystysuuntainen pituus tuo mukanaan myös erilaisia elinympäristöjä niin kasveille, eläimille kuin ihmisillekin (Petry 2003). Japanin maaperällä on laattojen reunakohtilla sijaitsevalle valtiolle ominaisia vuoristoja sekä tulivuoria (Shirane 2017: 12). Petry (2003) kertoo, että juuri tämä Japanille tyypillinen vuoristoisuus on pakottanut ihmisasutuksen keskittymään pääasiassa rannikoille, ja Shirane (2017: 12) toteaa riisipeltojen perustamisen vuorten rinteille paikka paikoin aiheuttaneen ympäristön vahingoittumista. Vuoret määrittelevät myös sateiden jakautumisen; Japaninmeren puoli saa trooppisia sateita ja Tyynenmeren puoli on kuivempi (Petry 2003). Maanjäristykset ja tsunamit eivät ole harvinaisia ja ilmasto on arvaamaton, sillä Japanissa vallitsee aika-ajoin monsuuni-ilmasto ja sen tuomat taifuunit ovat tavallisia (Shirane 2017: 12). Japanissa vallitsee tyypillisesti myös kuuma, kostea kesä (Shirane 2017: 12). Keväisin jo Japanin tavaramerkiksikin kehittynyt kirsikankukka-aika ja *hanami*-juhla alkavat, ja kirsikankukkien kukinto toimii myös esimerkkinä Japanin pystysuuntaisesta pituudesta, sillä kukkimisaika vaihtelee sijainnista riippuen (Petry 2003).

2.2 Luonnon erityispiirteet

Sakurain (2019: 13) mukaan Japanilla on tunnetusti korkea biodiversiteetti ja maa onkin nimetty yhdeksi kolmestakymmenestä neljästä monimuotoisuuskeskuksesta. Maalla on vahvistettu olevan yli 90 000 eläinlajia (Sakurai 2019: 13). Japanin ympäristöministeriö, Ministry of the Environment (The Wildlife in Japan 2015), luokittelee Japanin kasvillisuuden neljään kategoriaan: alpiiniseen ja subalpiiniseen vyöhykkeeseen, sekä kesävehreiden ja ikivihreiden leveälehtisten metsien vyöhykkeeseen. Näitä kategorioita dominoivat kasvit ovat järjestyksessä: pinjat, kuuset ja muut ikivihreät neulaspuut, lehtipuut, joihin kuuluu esimerkiksi japaninpyökki (*Fagus crenata*) ja viimeisempää kategoriaa kuvaa hyvin kamelia (*Camellia japonica*) (The Wildlife in Japan 2015). Japanin kasvillisuus siis vaihtelee hyvinkin paljon kuljettaessa pohjois-eteläsuunnassa (The Wildlife in Japan 2015).

Japanin eläimistö on samankaltainen kuin Euraasian mantereen, joka on tulosta jääkauden aikaisesta migraatiosta, kun Japanin saaristo oli vielä yhteydessä mantereeseen (The Wildlife in Japan 2015). Japanin saarien välillä on kuitenkin eroavaisuuksia, esimerkiksi Hokkaidon saaren eläimistö eroaa muista pääsaarista ja onkin piirteiltään paljon lähempänä Euraasiaa (The Wildlife in Japan 2015). Hokkaido on ainoa saarista, jolla tavataan esimerkiksi ruskeakarhua (*Ursus arctos yesoensis*), Siperian maaoravaa (*Tamias sibiricus lineatus*), sekä punaketun (*Vulpes vulpes schrencki*) ja japaninhirven (*Cervus nippon yesoensis*) hokkaidolaisia alalajeja (The Wildlife in Japan 2015). Japanin Ministry of the Environment (The Wildlife in Japan 2015) kertoo myös, että mitä etelämmäs Japania mennään, sitä enemmän eläimistö alkaa muistuttaa Taiwania ja Kaakkois-Aasiaa. Japanin ollessa suhteellisen eristyksissä oleva saarivaltio, on se suurimmilta osin koti endeemisille lajeille, joita ei tavata muualla maailmassa, ja noin 40 % maanisäkkäistä, 60 % matelijoista ja 80 % sammakkoeläimistä ovat endeemisiä japanilaisia lajeja (The Wildlife in Japan 2015). Kotoperäisiä nisäkkäitä ovat esimerkiksi japaninmakaki (*Macaca fuscata*) (Kuva 1), japaninserovi (*Capricornis crispus*) ja japaninliitorava (*Pteromys momonga*) (The Wildlife in Japan 2015).

Kuva 1. Japaninmakaki (*Macaca fuscata*) on yksi tunnetuimmista Japanin endeemisistä lajeista. Pixabay.com. (2020).

3. Luonnonsuojelu Japanissa

Sotien jälkeen Japanissa alkoi jälleenrakentamisen aika, ja tämä toisin sanoen tarkoitti sitä, että maan hallitus halusi keskittyä teollisuuteen ja jättää maatalouden taakseen (Schreurs 2002: 35). Schreursin (2002: 35) mukaan vahvasti saastuttavia aloja suosittiin ja tuettiin, kuten raudantuotantoa ja petrokemiaa. Jo 1960-lukuun mennessä Japanista oli tullut yksi maailman eniten teollistuneista maista, ja korkea teollisuudentaso tuo tunnetusti mukanaan ongelmia; Japanissa tämä alkoi näkyä esimerkiksi tiheiden kaupunkiyhteisöjen saastumisena (Schreurs 2002: 36). Tehtaita rakennettiin lähelle rannikkokaupunkeja, ja koska sotien jälkeen tavoitteena oli todistaa muille maille ekonominen kehitys, ei luonnonsuojelulle ja saasteiden hillitsemiselle ollut tilaa eikä aikaa (Schreurs 2002: 36).

Danaherin (1999: 249–252) mukaan CITES-sopimus on yksi maailman hyväksytyimmistä villieläinten suojelusopimuksista, ja hän listaa useita kritiikin aiheita, joita Japani on saanut 70-luvulta lähtien CITES-sopimuksen rikkomiseen sekä muihin luonnonsuojelun osa-alueisiin liittyen. Japani liittyi CITES-ohjelmaan suhteellisen myöhään, ja valtio on syyllistynytkin rikkomuksiin tätä sopimusta vastaan ennen 1990-lukua ja huomattiinkin, että 80-luvulla Japani ei ottanut säädöksiä vakavasti siitä syystä, että valtio halusi suojella sen kotimaisia aloja (Danaher 1999: 252–253). Maa on ollut osallisena trooppisten metsien tuhoamiseen sekä esimerkiksi ajoverkko- ja valaanpyyntiin globaalilla tasolla tarkasteltuna (Knight 2010: 350). On todettu, että Japanin luonnonsuojelun käytännöt ovat heikkoja verrattuna globaaliin tasoon, sillä ympäristönsuojelulliset aatteet ovat suhteellisen tuoreita Japanissa (Knight 2010: 350). Myös Petry (2003) huomauttaa, että vaikka Japani tunnetusti arvostaa luonnonkauneutta ja tämä on vaikuttanut jopa maan kulttuurin muodostumiseen, on sen ympäristönsuojelullinen maine todella huono. Maswood ym. (2002: 2) kuvailevat Japanin ympäristönsuojelullisia menetelmiä pettymykseksi, ja Japanin sanotaankin priorisoivan teollisuutta ja luonnonvarojen hyötykäyttöä enemmän kuin ympäristönsuojelua. Tämä pinnallinen suhtautuminen luonnonsuojeluun juontaa juurensa 50- ja 60- lukujen saastekriisiin, jolloin tavoitteena oli keskittyä ihmisiin luonnon sijasta (Knight 2010: 352). Teollisuudesta johtuneiden saasteiden vaikutus ihmisiin ei kuitenkaan vaikuttanut Japanin päätökseen priorisoida luontoa kuin vasta paljon myöhemmin, vaikka kriisin aiheuttajaksi todettiin teollisuus (Knight 2010: 352). Knight (2010: 352) kertoo myös yleisen informaation puutteen ja sitä kautta tietämättömyyden olevan luonnonsuojelun sivuuttamisen yksi syy. Useat ihmisryhmät Japanissa ovat kasvaneet urbaaneihin ympäristöihin, jolloin kosketusta luontoon on vähän (Knight 2010: 352). Verrattaessa

länsimaihin, joissa ympäristönsuojelu on juurtunut moraaleihin, ei Japanilla ole ollut samanlaista intohimoa parantaa ympäristön tilannetta (Knight 2010: 352).

Luonnonkauneuden on Japanissa sanottu olevan tärkein kriteeri luonnonsuojelualueiden perustamiselle, sillä se on matkailun kannalta arvokasta (Hiwasaki 2005: 757), ja Knight (2010: 351) kertoo ensimmäisten luonnonpuistojen tarkoituksena olleen suojelutoimien sijasta turismi ja sen kautta taloudellinen kasvu. Hiwasakin (2005: 759) mukaan maiseman ja kauneuden säilyttäminen on ollut itse suojelun ja kestävyuden edellä. Vuoristoihin ja metsiin perustetut kansallispuistot tulivat vasta myöhemmin ja niiden etusijalla olivat esimerkiksi kuumille lähteille perustetut kylpylät, eli *onsenit* (Hiwasaki 2005: 757). Nykypäivän Japanissa ympäristönsuojelulliset asiat ovat kuitenkin 2000-lukua edeltäneeseen aikaan verrattuna erittäin tärkeitä, ja jokainen yritys ja ala ovat jollakin tavalla luonnonsuojelun toimien kannalla (Kitamura ym. 2020: 2).

3.1 Käytännöt ja haasteet

Japani on ottanut käyttöön keinoja, joilla se pyrkii suojelemaan villieläimiä, kasveja ja hauraita alueita (Hiwasaki 2005: 755). Hiwasaki (2005: 755) kertoo, että villieläinten- ja luonnonsuojelualueita on perustettu eri suojelulakien, kuten vaarantuneiden eläinten ja kasvien suojelulain nojalla. Villieläinten suojelulaki pyrkii suojelemaan biodiversiteettiä metsästysluvilla ja perustamalla alueita, joissa metsästäminen on kielletty tai keskeytetty (Minami 2002 Hiwasakin 2005: 755 mukaan). Monien suojelulakien rinnalla kansallispuistolaki koskee myös 13:ta eri Japanin kosteikkoaluetta, joista 2 on UNESCO:n maailmanperintölistalla (Hiwasaki 2005: 755).

Japanissa esiteltiin ensimmäisen kerran vuonna 1972 ”ympäristöllisten vaikutusten arvioinnin” järjestelmä, englanniksi ”environmental impact assessment”, EIA ja tätä järjestelmää käytetään tapauskohtaisesti määrittämään, millaisia ympäristöllisen suojelun toimia tietty projekti tarvitsee (Environmental Impact Assessment 2018). Vuonna 1984 toimeenpantiin standardoitu laki, jonka mukaan EIA pitää ottaa huomioon suuria projekteja tehtäessä, ja Japanissa EIA:n tavoitteena onkin ehkäistä vakavia ympäristöllisiä haittavaikutuksia, sekä samalla edistää kestävästä yhteiskuntaa (Environmental Impact Assessment 2018). Japanin Ministry of the Environment (Environmental Impact Assessment 2018) kertoo tavoitteeksi sen, että suuret projektit käyttäisivät EIA:n säädöksiä päätöksenteossa ja täten olisivat osallisena ympäristönsuojelussa. Tällaisiin projekteihin kuuluvat esimerkiksi padot, junaradat, tiet, lentokentät ja voimalaitokset (Environmental Impact Assessment 2018).

Tämä laki säädettiin lopullisesti vuonna 1997, mutta on edelleen puutteellinen ja se ei esimerkiksi huomioi ennen sen toimeenpanoa aloitettuja projekteja, ja sitä kritisoidaankin liian kapeasta näkökulmasta vaikutusten arvioinnissa (Knight 2010: 360).

Nykyajan kasvaneet kansainväliset ympäristölliset ongelmat ovat asettaneet paljon paineita Japanin hallitukselle, ja 1990-lukuun mennessä ympäristöllisistä huolenaiheista oli tullut yksi isoimmista poliittisista agendoista, tarkoittaen sitä, että japanilaiset yhtiöt tukivat ja omaksuivat entistä enemmän luonnonsuojeluun liittyviä kampanjoita ja käytäntöjä (Maswood ym. 2002: 125). Ympäristönsuojelullisiin asioihin keskittyvät kansalaisjärjestöt omaavat suuren roolin Japanin luonnonsuojelun edistämisessä, ja ne toimivat itsenäisinä neuvottelijoina ja sosiaalisina opettajina (Maswood ym. 2002: 149). Maswood ym. (2002: 149) jatkaa, että Japanissa ympäristöllisten kansalaisjärjestöjen huomio on yleensä ilmastonmuutoksessa, luonnonsuojelussa ja saasteissa. 60- ja 70- luvuilla Japanin kansalaisjärjestöillä oli suuri panos yhden maailman tiukimman saastelain toimeenpanossa, mutta tästä huolimatta Japanin kansalaisjärjestöt eivät ole olleet yhtä voimakastahtoisia kuin muiden maiden, ja nykyisin niiden vaikutus on suhteellisen vähäistä verrattuna 1990-lukua edeltäneeseen aikaan (Maswood ym. 2002: 142).

Danaher (1999: 254) toteaa, että kaikesta huolimatta, 90-luvulla Japani oli ottanut mittavia askeleita oikeaan suuntaan. Kaikista suurin ympäristönsuojelullinen järjestö Japanissa on WWF Japan, vaikka siinäkin on verrattain vähemmän jäseniä kuin esimerkiksi Saksan WWF -järjestöllä (Schreurs 2002: 210). Schreurs (2002: 210) jatkaa, että Japanin järjestöillä on myös rahallisia ongelmia, eli ne eivät saa tarpeeksi taloudellista tukea valtiolta. Järjestöjä kuvaillaan heikoiksi muihin maihin verrattuna, mutta Japanin valtio on alkanut hiljalleen parantamaan niiden asemaa (Schreurs 2002: 210). Tämä on osaksi tulosta kansainvälisestä paineesta, joka on johtanut Japanin asenteen muuttumiseen globaalien ympäristönsuojelun puitteissa ja aiheuttanut instituutioiden, käytäntöjen ja erilaisten arvojen muutosta (Schreurs 2002: 217–218). Schreursin (2002: 218) mukaan luonnonsuojelun arvot ovat siis kehittyneet tärkeämmiksi Japanille. Poliitikot ja järjestöt alkoivat 2000-luvun alussa keskittymään ympäristöllisiin ongelmiin, vaikkakin valtion suhtautuminen ympäristönsuojeluun oli edelleen monimutkainen (Schreurs 2002: 218).

On ajateltu, että Japanin lähestymistapa ympäristöllisiin ongelmiin on teknistä ja taannehtivaa, joka puolestaan nähdään esimerkiksi saastelain ja luonnonsuojelun vertailussa (Knight 2010: 354). Danaherin (1999: 252) mukaan Japani on esimerkiksi kosteikko- ja rannikkoalueiden suojelemisessa jäljessä ja monta ympäristöä on jopa kadonnut, ja myös lajisto on kärsinyt esimerkiksi rannikoiden muokkauksen ja alueiden urbanisaation myötä. Saasteiden

hillitseminen on tekninen ja suhteellisen selkeä prosessi, mutta jotta luonnonsuojelun toimet olisivat tehokkaita, tarvitaan asenteellista muutosta ja käytäntöjen uudelleenmuovausta; Japanille tämä on ollut todistetusti haastavaa (Knight 2010: 354). Japani perusti ensimmäiset kansallispuistonsa vuonna 1934, vastauksena Meiji-ajan jälkeiseen ympäristötuhoon ja perinteisten maisemien katoamiseen sen myötä (Chakroun & Droz 2020: 373). Chakroun & Droz (2020: 373) kertovatkin valtion saaneen vaikutteita länsimailta ja Japani alkoikin käyttää länsimaisia tapoja luonnonsuojelussa, kuten esimerkiksi juuri kansallispuistojen tapauksessa.

3.2 Suojelun kohteet

Japanin kansallispuistojärjestelmällä on todistetusti vahvoja puolia, vaikka heikkouksiakin esiintyy. Tärkeimmät näistä luonnonsuojeluun erikoistuneista järjestelmistä ovat MoE's Natural Parks, Quasi-National ja Perfectural Natural Parks. Kansallispuistot perustetaan ja niitä säädellään ympäristöministeriön toimesta, joka saa kansainvälisesti ohjeensa MoE:n 11 luonnonsuojelutoimiston kautta (Hiwasaki 2005: 753). Chakroun ja Drozin (2020: 373) mukaan Japanissa kansallispuistoiksi luokitellaan alueet, jotka ovat erityisen luonnonkauniita, joka aikaisemmin mainittujen seikkojen valossa on mennyt suojelutoimien edelle. Kansallispuistoja on yhteensä 14 % Japanin pinta-alasta ja maassa on 28 kansallispuistoa, 55 quasi-kansallispuistoa ja yli 300 prefektuurista kansallispuistoa (Hiwasaki 2005: 755). Luonnonsuojelulain nojalla MoE on perustanut täysin koskemattomia suojelualueita, mutta niitä on vain 0,3 % (Hiwasaki 2005: 755).

Termiä *satoyama* on käytetty kuvaamaan Japanin maaseudun maisemaa ja nykyään se on yleinen termi, joka kuvaa luontoa, jota ihminen on muokannut (Takeuchi 2001: 194). Termiin kuuluu monia alueita ja ihmisen kosketuksen myötä monista näistä alueista on tullut yllättävän monimuotoisia eliöstöltään ja kasvillisuudeltaan (Takeuchi 2001: 195). *Satoyama* -ympäristössä elävä kasvillisuus ja eläimistö on todettu suhteellisen harvinaiseksi, joten näiden alueiden suojelu Takeuchin (2001: 195) mukaan toimisi samalla myös biodiversiteetin säilyttäjänä. *Satoyama* -alueille tyypillistä ovat ylängöillä sijaitsevat kylät (Chakroun & Droz 2020: 374). Niitä ympäröivät viljellyt metsät, ja alueiden on määritelty peittävän Japanin maa-alasta 18–67 % (Jiao ym. 2019 Chakrounin & Drozin 2020: 374 mukaan). Nykyään termi viittaa monimuotoisiin biokulttuurisiin ekosysteemin alueisiin, jotka ovat yhteydessä ihmisasutukseen, ja jotka esimerkiksi riisipeltojen (Kuva 2) kautta ovat yhteydessä maatalouteen ja ravinteiden kulkeutumiseen alueesta toiseen (Dublin & Tanaka 2014 Chakroun & Drozin 2020: 374 mukaan). Tällainen ihmisen ja luonnon koevoluutio *satoyama* -

ympäristössä on mahdollistanut monipuolisten habitaattien syntymisen ja näin ollen myös antanut monille eliöille ja kasveille sopivan elinympäristön (Chakroun & Droz 2020: 374–375). Chakroun & Droz (2020: 375) kuvailevat satoyama -alueita ympäristönsuojelun esimerkeiksi, ja niitä on pidetty tärkeinä ohjaavina tekijöinä, joiden avulla pystyttäisiin inspiroitumaan kestävästä elämäntavasta. IPSI, eli International Partnership for Satoyama Initiative, on järjestö joka nimensä mukaisesti ajaa harmoniallista ihmisen ja luonnon yhteiseloja ja korostaa luonnonsuojelullisia aatteita ja käytäntöjä (Chakroun & Droz 2020: 375–376). Satoyama on siis erittäin tärkeä ja yksi tunnetuimmista Japanin suojelun kohteista.

Kuva 2. Japanin riisipellot kuuluvat satoyama -alueisiin. Pixabay.com. (2017).

Chakroun ja Droz (2020: 376) kuvailevat artikkelissaan myös permakulttuurin alueita tärkeiksi ympäristönsuojelullisiksi kohteiksi Japanissa. Permakulttuuri viittaa kestävän elintarviketuotannon suunnitteluun ja sen tuottamaan maisemaan, ja sen periaatteena on ajatus luonnon kanssa tehtävästä yhteistyöstä (Chakroun & Droz 2020: 376). Chakroun ja Droz (2020: 376) jatkavat, että permakulttuurin tavoitteena on löytää kestäviä ja luontoystävällisiä ratkaisuja maanviljelyyn, asumiseen ja elämiseen, sekä suunnitella kestäviä maanviljelysalueita. Se tuo mukanaan myös perinteisiä tapoja, joita opettelemalla ympäristöä pystytään suojelemaan ja habitaatteja säilyttämään (Chakroun & Droz 2020: 376). Permakulttuuri korostaa hyvin vahvasti myös luonnon ja ihmisen yhteistyötä, ja se onkin yksi tämän aatteen tärkeimmistä arvoista, samalla toimien siis ympäristönsuojelullisena keinona Japanissa (Chakroun & Droz 2020: 376).

Nämä edellä kuvatut ympäristöt, satoyama, permakulttuuri ja kansallispuistot, ovat Chakrounin & Drozin (2020: 379) kuvailemina vahvasti vuorovaikutuksessa ympäristönsä kanssa Japanin maaperällä. Ne tekevät ekologisesti yhteistyötä, esimerkiksi kansallispuistojen vapaana virtaavat joet kuljettavat vettä satoyama -alueiden ekosysteemeille ja sieltä edelleen mereen, jakaen samalla ravinteita ympäristöön (Chakroun & Droz 2020: 379). Tämä kulkeutuminen on myös eliöille hyödyksi, ja ne voivat siirtyä habitaatista toiseen; tämän vuorovaikutuksen vuoksi nämä alueet ovat elintärkeitä Japanin ekosysteemille, ja siksi ovat osa maan tärkeimpiä luonnonsuojelun kohteita (Chakroun & Droz 2020: 379).

4. Matkailuala Japanissa

Turismista on tullut entistä globaalimpi ilmiö ja sen tärkeys valtioiden tulonlähteenä on vahvistunut (You ym. 2000: 2). Se on nopeasti kasvava ala, ja on tällä hetkellä suurin lähes koko maailmassa (Chen ym. 2018: 1). Youn ym. (2000: 2) mukaan turistien määrän kasvaessa on myös valtioiden matkailumarkkinoinnista tullut tärkeämpää ja matkailijoiden halujen, tottumusten ja käyttäytymisten ymmärtäminen on avainasemassa. Japanissa matkailuala tuottaa 1.7 % maan bruttokansantuotteesta, ja sen kasvuprosentti on 23 %, mikä on muita aloja korkeampi (Kitamura ym. 2020: 1). Matkailuala monien positiivisten asioiden rinnalla kuitenkin tuo mukanaan vahinkoa ympäristölle sekä myös paikallisyhteisöille, joka osaltaan aiheuttaa tyytymättömyyttä matkailijoissa (Kitamura ym. 2020: 1). Turismilla on vaikutuksensa ilmastonmuutokseen, ja liikamatkailu asettaa paineita ympäristölle (Kitamura ym. 2020: 2).

Japanin turismista on tehty maantieteellistä tutkimusta jo 1920-luvulta lähtien ja suurin osa näistä tutkimuksista tarkasteli turismin ja alueellisten piirteiden suhdetta (Kureha 2010: 54). Kureha (2010: 54) jatkaa, että 1960-luvulta lähtien tutkijat alkoivat tarkastelemaan turismia Japanissa monesta näkökulmasta, ja nämä tutkimukset ovat yleensä vahvasti liitoksissa aluemaantieteeseen ja sen moniin ulottuvuuksiin. Esimerkiksi turismin alueelliset piirteet, kuten turismiin liittyvät sijainnit, toimitilat ja matkailuala kokonaisuudessaan ovat tutkimuksen kohteena (Kureha 2010: 54).

Japanissa matkailua harjoitetaan monesta näkökulmasta. Turismi on kehittynyt huomattavasti 1900-luvulta ja nykyään turismin osa-alueita on useita. Kestävä matkailu on saanut uuden arvon 1990-luvulta lähtien, ja nykyään Japanissakin kestävyys on yksi tärkeimmistä matkailualan tavoitteista. Ekoturismi on Japanissa ajateltu olevan uusi ja tehokaskin tapa houkutellessa turisteja maaseudun nähtävyyksille ja turismikohteisiin (Shikida

ym. 2009: 382). Jones (2012: 202) kertoo turismin olevan ailahteleva ala, ja Japanin luonnonläheiset matkailutrendit ovat saaneet vaikutteita globaaleista käytännöistä. Shikida ym. (2009: 382) myös kertovat, kuinka luonnonsuojelu on nykypäivänä yksi yhteiskunnan tärkeimmistä huolenaiheista ja sitä arvostetaan kansainvälisellä tasolla, joten kestävästä matkailusta on tullut entistä suurempi turismin osa myös Japanissa. Graburn ja Yamamura (2020: 1–2) kuvaavat Japanille erityistä, luonnosta poikkeavaa medialähtöistä turismia, toiselta nimeltään ”contents tourism”. Tämä tarkoittaa matkailua, jonka tarkoitusperänä on saada kokemuksia liittyen mytologiaan, populaarimediaan, kuten animeen ja mangaan, uskontoon, TV- sekä internetlähtöiseen mediaan (Graburn & Yamamura 2020: 1). Tätä ilmiötä tavataan nykyään globaalisti, mutta termi, käytännöt ja tutkimus aiheesta ovat lähtökohtaisesti Japanista (Graburn & Yamamura 2020: 1). Graburnin ja Yamamuran (2020: 3) mukaan tämä turismin muoto on huomattavan suuri sektori Japanin matkailussa, joten sitä ei voida olla ottamatta huomioon. Suprapti ym. (2017: 6) kuvaavat tutkimuksessaan Japanin ja Indonesian matkailun suhdetta. Tutkimuksessa tarkasteltiin lähinnä Indonesian käytäntöjä kulttuuri- ja luonnonsuojelun suhteen osalta, mutta Suprapti ym. (2017: 6) sanovat että verrattuna Japaniin, Indonesia antaa enemmän valtaa asukkaille ja hallitus luottaa siihen, että paikalliset toimivat kulttuurisesti tärkeiden kohteiden hyväksi. Japanissa luotetaan sitä vastoin enemmän moderniin teknologiaan ja sen tuomiin etuihin luonnonsuojelussa (Suprapti ym. 2017: 6).

Youn ym. (2000: 24) tutkimuksen mukaan turismin ylläpitämiselle on tärkeää, että kohteita markkinoidaan oikein ja niiden tarkoitusperät tuodaan esille ja esitellään hyvin; turisteja on erilaisia ja tästä syystä on yleensä erilaisia matkasuunnitelmia. Matkailualan yrittäjille ja samalla myös kohteille on hyödyksi keskittyä omalaatuiseen markkinointiin, ja on myös tärkeää ymmärtää erilaisten maiden ero, Youn ym. (2000: 24) painottaa. Tämä pätee Japanin lisäksi myös muihin maihin Youn ym. (2000: 24) tekemän tutkimuksen perusteella.

4.1 Matkailualan käytännöt Japanissa

Japanissa ekoturismi, vihreä turismi ja maaseutupohjainen turismi ovat usein liitoksissa toisiinsa, ja ne ajavat samanlaisia arvoja, ja pyrkivät antamaan luonnonläheistä kokemusta turisteille (Chen ym. 2018: 3). Youn ym. (2000: 24) tutkimus osoittaa, kuinka esimerkiksi Japani ja Englanti eroavat matkustuskäytännöiltään. Japanin matkailuala ei ole ollut parhaassa mahdollisessa tilanteessa 2000-luvulla, ja kansainvälisessä tarkastelussa se on ollut suhteellisen matalalla turistien vierailukohteena (Uzama 2009: 356). Vuonna 2007, vaikka Aasiassa uusia turisteja vieraili noin 185 miljoonaa, Japanissa näistä turisteista vieraili vain 8 miljoonaa, ja

tästä on voitu päätellä, että Japanin matkailuala ei ole toiminut riittävän tehokkaasti nopeasti globaalistuvassa maailmassa, jossa matkailusta on tullut entistä yleisempää (Uzama 2009: 356). Japani on kuitenkin ottanut tavoitteekseen parantaa tätä asemaa erilaisten kampanjoiden avulla, kuten ”*Yokoso! Japan*”, jonka tavoitteena oli pienentää ulkomaalaisten ja kotimaisten turistien kävijämäärien välistä eroa (Uzama 2009: 357). Japanista vierailtiin enemmän ulkomailla ja ulkomaalaisia turisteja maahan tuli verrattaen paljon vähemmän vuonna 2002, ja tämän kampanjan tavoitteena oli tasapainottaa tämä eroavaisuus (Uzama 2009: 357). ”*Yokoso! Japan*” oli siis yksi kampanjoista, joka pyrkii toimimaan Japanissa matkailualan hyväksi, mutta vaikutukset tämän kampanjan osalta ovat jääneet enemmän promootioon kuin oikeisiin muutoksiin (Uzama 2009: 358). Lähivuosina Japani on kuitenkin asettanut ympäristölliset ongelmat prioriteetikseen, ja tämä vaikuttaa myös matkailualan käytäntöihin (Shikida ym. 2009: 382). Luonnonsuojelun keinot ovat myös todistetusti yhteydessä kestävään turismiin, ja samalla parantavat matkailukohteiden houkuttelevuutta (Shikida ym. 2009: 382).

4.2 Kestävän matkailun osa-alueet

Kestävän turismin ajatellaan olevan yhteisöjen yhtenäinen tavoite sekä kehittyvissä että kehittyneissä maissa, ja Japanissa matkailualan kestävyyttä vaaditaankin yhä enemmän (Shikida ym. 2009: 382). Paikallisyhteisöt näkevät sen hyötynä, jota kautta saadaan taloudellista kestävyyttä ja samalla luontoa suojellaan kuormittavilta käytännöiltä. Ekoturismi on kestävä turismin alalaji, ja Japanissa se nähdään paikallisten yhteisöjen silmin mahdollisuutena houkuttaa turisteja ja saada tuloja, samalla suojellen luontoa ja yhteisöjen kulttuuria ja elinvaroja (Shikida ym. 2009: 382). Shikida ym. (2009: 383) jatkaa, että ekoturismi ja sen tuomat hyödyt eivät kuitenkaan aina johda yhteisöjen hyvinvointiin, vaan ne voivat kuormittaa ympäristöä, jos käytännöt ovat vääriä. Kestävälle turismille onkin siis elintärkeää, että yhteisön ja yhteisöjen ulkopuolisten sidosryhmien suhde ymmärretään oikein, sillä niiden taloudellinen panos on suuri (Shikida ym. 2009: 383). Jotta kestävä turismi voisi Japanissa kehittyä, on Shikidan ym. (2009: 383) mukaan tärkeää ymmärtää pelkkien turismivirtojen lisäksi myös näitä ulkoisia sidosryhmiä.

Ekoturismin historia voidaan juontaa 70-lukuun, jolloin ympäristöllisyyden aatteet alkoivat nousta entistä tärkeämmiksi matkailualan sisällä (Jones 2012: 198). Jones (2012: 198) kertoo ekoturismin olleen 2000-luvun alkupuolella kestävä vaihtoehto massaturismille, mutta sen houkuttelevuus ei kestänyt kauaa. Ekoturismi kestävä matkailun muotona on hyvin ideaalistettu, ja sillä ei ole kansainvälisesti hyväksytyjä toimintamuotoja (Murray 2017: 7).

Murray (2017: 4–7) painottaa ekoturismin olevan enemmänkin toimintatapa kuin vielä olemassa oleva kunnollinen matkailun muoto, ja se on liitetty enemmän Globaalin etelän maihin.

Jotta turismista saataisiin Japanissa kestävä, ympäristöllisiä vaikutuksia on pidettävä silmällä, ja on todistettu, että turismista aiheutuu päästöjä esimerkiksi ilmailuliikenteen vuoksi, ja matkamuistojen, majoitusten ja erilaisten aktiviteettien ylläpito on kuormittavaa ympäristölle (Kitamura ym. 2010: 13). Kitamura ym. (2010: 13) jatkaa, että jos matkailuala niin sanotusti kukoistaa, on siitä välttämättömiä haittavaikutuksia luonnolle. Matkailijoiden käyttäytymisellä on siis vaikutusta kuormittavuuteen, joten kestävyyttä edesauttaa matkailijoiden käyttäytymismallien muuttuminen ja onkin siis tärkeää tiedottaa matkojen mahdollisista ympäristövaikutuksista perusteellisesti, sillä tällä tavoin matkailijoita voidaan edesauttaa suosimaan vähäpäästöisiä ja vähemmän kuormittavia vaihtoehtoja (Kitamura ym. 2020: 13).

Luontoperäinen turismi on nousussa Japanissa ja on samalla kestävä matkailun osa-alue (Shikida ym. 2009: 382). Yleisesti ottaen luontoperäinen turismi ja samalla myös perinneturismi ovat maaseutumatkailun osa alueita, ja kohteet voivat olla näiden kahden risteymiä (Ohe ym. 2017: 323). Japanissa luontoperäinen turismi näkyy Jonesin (2012: 181) mukaan suhteellisen suurena luonnonpuistojen määränä, ja 14 % Japanin maa-alasta on varattu kansallis- ja luonnonpuistoille. Tämä on selkeä merkki luontoperäisen turismin merkityksestä Japanille ja kuinka tärkeässä asemassa sitä pidetään (Jones 2012: 181). Luonnonpuistot hänen (2012: 181) mukaansa kuvaavat tämän turismin muodon tärkeyttä ja suosiota Japanissa; ihmiset ovat entistä kiinnostuneempia luonnosta ja matkoja suunnitellaan yhä enemmän luontokohteiden pohjalta. Matkailu ja eritoten luontomatkailu Japanissa hyötyvät muualta tulevista turisteista (Jones & Ohsawa 2016: 32). Esimerkiksi Naganon ja Hokkaidon hiihtokeskukset, jotka ovat kansallispuistojen kupeessa, ovat lähivuosien mittaan saaneet paljon tuloja muualta tulevista turisteista (Aoyama 2015 Jonesin & Ohsawan 2016: 30 mukaan). Tämä viittaa Jonesin & Ohsawan (2016: 30) mukaan jälleen maaseutumatkailun ja luontoläheisen turismin kasvavaan suosioon Japanissa, ja tämä tutkimus osoittaa, kuinka luontomatkailun osuus koko Japanin matkailualasta on suurempi mitä on arvioitu.

Balmfordin ym. (2009) mukaan urbanisaatio ja sisällä vietettävät vapaa-ajan aktiviteetit, jotka liittyvät esimerkiksi internetiin ja videopeleihin, ovat yleistyneet ja näin ollen vaikuttavat ihmisten haluihin matkata luontokohteisiin. Tämä on suhteellinen iso huolenaihe, varsinkin jos tarkastellaan lasten kehitystä, sillä jos ihmiset eivät lapsesta asti ymmärrä luonnon merkitystä, se voisi johtaa välinpitämättömään asenteeseen biodiversiteetin ja luonnonsuojelun suhteen (Balmford ym. 2009). Vaikka tällaiset luontomatkat olisivatkin vähentyneet, on

luontoperäinen turismi kaikesta huolimatta todella tärkeä voimavara luonnonsuojelun silmissä, ja edesauttaa kohteiden suojelua, myös Japanissa (Balmford ym. 2009). Luontoperäisen matkailun suosio kehittää kohdealueita, mutta samalla vähentää kohteen perinteisiä piirteitä (Jones 2012: 193). Jotta tämä turismin ala pystyisi Jonesin (2012: 193) mukaan pysymään mukana kilpailussa Japanissa, sen kohteita täytyy kehittää, mikä osaltaan ei välttämättä ole paikallisten elinkeinojen hyväksi. Tämä kehitys saattaa johtaa alueiden kulttuurisen rikkauden vähenemiseen ja luontokohteiden valjastamiseen pelkkään turismikäyttöön (Jones 2012: 193). Balmfordin ym. (2009) tutkimuksen mukaan vähenevät vierailut kansallispuistoihin voisi johtua kasvavasta varallisuudesta ja uusien kohteiden synnystä. Vaikka luontoperäinen turismi pystyy kehittymään esimerkiksi ihmisten kasvavan varallisuuden myötä, on kuitenkin vaarana, että itse matkailuala menisi luonnon ja sen suojelun edelle (Balmford ym. 2009). Menestyvä turismi ei takaa, että tulot mitä kohteista saadaan, käytettäisiin ympäristönsuojelun menetelmiin ja biodiversiteetin säilyttämiseen (Wels 1993 Balmfordin ym. 2009 mukaan). On kuitenkin selkeää näyttöä siitä, että vaikka matkailuala kasvaa, on sillä paljon potentiaalia vaikuttaa positiivisesti luonnonsuojelun käytäntöihin (Kitamura ym. 2020: 2), ja molemmat Kitamura ym. (2020: 2) ja Jones (2012: 181) kertovat, kuinka tämä nähdään esimerkiksi Japanin tavoitteena yhdistää ja tasapainottaa kestävä ja luontoperäinen matkailu, sekä matkailusta saatava taloudellinen hyöty. Tähän tarkoitukseen Japanin hallitus on perustanut järjestön: ”Tourism Strategy Promotion Task Force” joka on osa Japanin matkailutoimistoa; sen tarkoituksena on toimia yhdistävänä tekijänä paikallisten ja matkailualan tarpeille, ja samalla edistää niiden harmonista yhteiselo (Kitamura ym. 2020: 2).

5. Pohdinta

5.1 Luonnonsuojelun ja matkailualan suhde

Matkailuala on yksi modernin palvelualan tärkeimmistä komponenteista, ja sen taloudellista tehokkuutta pystytään kehittämään erilaisten luonnonsuojelulle omistautuneiden turismin osa-alueiden avulla, kuten ekoturismin ja luontolähtöisen turismin avulla (Wang 2020: 1039). Miten luonnonsuojelu ja matkailuala voivat siis toimia yhdessä mahdollisimman kestävästi ja samalla myös ekonomisesti hyväksyttävällä tavalla? Matkailuala on todistetusti koko ajan kasvanut, ja kehittyvä turismi osaltaan vaikuttaa positiivisesti luonnonsuojelun käytäntöihin, kuten Wang (2020: 1039) artikkelissaan kuvaa. Hän (2020: 1039) kuitenkin jatkaa, että matkailun menestymiseen vaadittavat toimenpiteet, kuten sopivan infrastruktuurin rakentaminen,

kohteiden kunnostukset ja ylläpito huolimattomasti tehtynä vahingoittavat ympäristöä esimerkiksi saasteilla. Habitaattien tuhoutuminen matkailun johdosta on valitettavan tavallista; roskat, kuten muovipullot, paperit ja tölkit, ovat matkailukohteissa arkipäivää (Wang 2020: 1039). Vääränlainen rakentaminen ja säädösten laiminlyönti johtaa liiankin usein esimerkiksi historiallisesti sekä kulttuurillisesti tärkeiden kohteiden vahingoittumiseen (Wang 2020: 1039). Tämänkaltaiset toimet Wangin (2020: 1039) mukaan vahingoittavat ympäristöä ja estävät normaalin ekosysteemin toiminnan. Hän (2020: 1039–1040) jatkaa, että tämä on valitettavan yleistä maissa, joissa turistimäärät ovat ylikuormittavia eikä alueella ole kunnollisia menetelmiä käsitellä tätä turistivirtaa. Tällöin ratkaisuksi turistien hallintaan on yleensä huonosti harkitut käytännöt, jotka eivät huomioi ympäristön hyvinvointia (Wang 2020: 1039).

Matkailualaa luonnonsuojelun näkökulmasta tarkastellessa on harvinaisen selvää, kuinka suuri vaikutus turismin käytännöillä on luonnontilaisiin lajeihin sekä erilaisiin habitaatteihin (Wang ym. 2019: 241). Matkailuala kehittyy jatkuvasti ja omaa nähtävästi liian usein yksipuoliset toimintamenetelmät, jättäen ympäristölliset vaatimukset syrjään (Wang ym. 2019: 241). Matkailijoiden vaikutus ja matkakohteiden laiminlyönti, sekä kasvihuonekaasupäästöjen huomiotta jättäminen yhdessä pahentavat ympäristöllisen suojelun tilaa, jos käytäntöjä ei muuteta (Wang ym. 2019: 241). Matkailuala on selkeästi yksi tärkeimmistä tulon lähteistä Japanille, mutta jotta kehitys voisi jatkaa kestäväällä pohjalla, luonnonsuojelun toimien tulisi yltää samalle tasolle (Wang ym. 2019: 241). Vaikka aikaisemmin onkin puhuttu luontoperäisen turismin tärkeydestä, on valitettavaa, kuinka paljon luontokohteita hyväksikäytetään ja kuinka ekonomisen hyvinvointi menee ekologisen edelle. Näiden kahden tason yhteistyön tärkeyden ymmärtäminen on todennäköisesti ensisijaista, jotta matkailualan ja luonnonsuojelun suhde pystyisi toimimaan tehokkaimmalla ja parhaimmalla mahdollisella tavalla.

Adewumin ym. (2019) tekemässä tutkimuksessa saadaan selville, kuinka Yakushima -saaren (Kuva 3) ympäristö ja matkailualan käytännöt toimivat yhdessä. Eri tahot näkevät ympäristölliset ongelmat eri näkökulmasta ja määrittelevät pahimmat ja kiireellisimmät tapaukset siltä pohjalta. Tästä esimerkkinä on, kuinka Yakushiman paikalliset asukkaat ja matkailijat itse näkevät roskaamisen suurimpana ongelmana, mutta matkakohteiden vastuu- ja toimihenkilöt painottivat ympäristön polkemisen ja kulumisen, sekä jäteveden vakavia vaikutuksia enemmän (Adewumi ym. 2019). Tästä tutkimuksesta (Adewumi ym. 2019) siis huomataankin, kuinka turismi uhkaa saaren ekosysteemiä. Myös liikakansoituksesta kärsitään erityisesti metsä- ja vuoristoalueilla (Adewumi ym. 2019). Monissa varsinkin luontoperäisissä turismikohteissa tämä näkyy kasvillisuuden kulumisena ja vuoristoreittien tuhoutumisena, sillä

turistien määrä todella useasti ylittää ympäristön sietokyvyn, ja tämä aiheuttaa negatiivisia seurauksia, jotka lopulta haittaavat myös turismin käytäntöjä (Adewumi ym. 2019). Näihin haittavaikutuksiin kuuluu Adewumin ym. (2019) mukaan muun muassa maaperän eroosio, lisääntynyt paine uhanalaisia lajeja kohtaan sekä esimerkiksi päästöt mereen.

Kuva 3. Yakushima -saaren metsää. Yakushima on luonnonläheinen matkailukohde. Pixabay.com. (2017)

Kun keskitytään liikaa joko matkailualaan tai luonnonsuojeluun, se saattaa sitä vastoin aiheuttaa haittavaikutuksia toiselle. Tästä esimerkkinä Wang ym. (2019: 242) kertoo, kuinka pelkkä sokea matkailualan kehitys johtaa ympäristön tuhoutumiseen. Heidän (2019: 242) mukaansa kaikenlainen turismista johtuva saaste, jäte ja uloste aiheuttaa valtavia ekologisia vaurioita. Ongelmia aiheuttaa erityisesti juuri pelkän rahallisen hyödyn tavoittelu, jolloin ympäristöllisesti tärkeät käytänteet jäävät huomioimatta (Wang ym. 2019: 242). Kohteiden ylikuormitus Wangin (2020: 1039) mukaan saattaa vaurioittaa historiallisesti merkittäviä kohteita ja turistit käytöksellään pystyvät vahingoittamaan ympäristöä huomattavasti. Tämä on selkeä merkki siitä, kuinka liiallinen huomion keskittäminen pelkästään matkailualaan voi vahingoittaa luonto- sekä kulttuurikohteita. Japanissa on paljon kulttuurisesti sekä luonnonsuojelun näkökulmasta tärkeitä kohteita, kuten Hokkaidon saari, jossa on paljon uhanalaisia ja alueelle uniikkeja lajeja (The Wildlife in Japan 2015). Voidaan päätellä, että Hokkaidon turismikohteet täytyy suunnitella tarkoin, jotta sen luonto ja lajisto säilyvät

elinvoimaisina. Hokkaidon saarella turismilla ja luonnonvaroilla on suuri sosioekonominen merkitys verrattaessa muuhun Japaniin, sillä Hokkaido on verrattain vähemmän teollistunut (Romão ym. 2017: 2). Matkailun ja ympäristönsuojelun tulee toimia tässä kontekstissa yhdessä, jotta esimerkiksi alueilla kuten Hokkaidolla, olisi mahdollista säilyttää luontoalueet terveinä ja koskemattomina.

Yakushiman ja Okinawan turismikohteet omaavat samankaltaiset käytännöt, ja niiden pääasiallisena vetovoimana voidaan pitää luontoa. Näitä kohteita verrattaessa huomataan, kuinka luonnonsuojelun toimet käyttäytyvät matkailualan suhteessa. Okinawalla Higashin kylässä tehdyssä tutkimuksessa havaittiin, kuinka vierailijoiden ja paikallisten yhteistyöllä esimerkiksi luonnonsuojelun käytännöt, eri resurssien suojelu ja maatalouskäytäntöjen promootio pystytään toteuttamaan (Ikeda & Song 2007: 54). Kuten Ikeda ja Song (2007: 54) tutkimuksessaan Okinawan saarella huomasivat, yhteistyö paikallisten ja turismin ammattilaisten kanssa on erityisen tärkeää, ja tämä käytäntö on myös huomattu Yakushimalla (Adewumi ym. 2019). On siis pääteltävissä näistä edellä mainituista esimerkeistä, että ensiaskel matkailualan ja luonnonsuojelun suhteen toimimiseen on selkeä yhteisymmärrys sekä toimintatapojen on tuettava toisiaan. Matkailualan käytännöt voivat helposti karata käsistä ja luonnonsuojelun toimet eivät välttämättä ole tarpeeksi tehokkaita. On mahdollista saada nämä kaksi alaa kuitenkin tukemaan toisiaan, esimerkiksi luontoperäinen matkailu voi toimillaan tehostaa luonnonsuojelua siinä toivossa, että kohteita entisöidään, kunnioitetaan ja suojelutoimia parannetaan. Luonnonsuojelu voi myös osaltaan antaa paljon matkailualalle, ja todennäköisesti esimerkiksi parantaa turismimääriä ja samalla kasvattaa rahavirtaa pienillekin paikkakunnille.

5.2 Matkailualan ja luonnonsuojelun suhteen parantaminen

Jotta yhteistyötä pystytään kehittämään parempaan suuntaan, on tärkeää ymmärtää puutteet. Turismin taloudellinen tehokkuus kasvaa Wangin (2020: 1039) mukaan uusien alojen kuten ekoturismin ja maaseututurismin myötä. Alueiden sokea kehitys kuitenkin haittaa ympäröivää luontoa, ja pitkällä aikavälillä kohteet vaurioituvat ja jopa tuhoutuvat tyystin, mikä tietää kohteen menetystä ja rahallista tappiota (Wang 2020: 1039). Hyvä ja elinvoimainen ympäristö on siis perustus turismin kehitykselle ja kasvulle. Tervettä ympäristöä ja luontoa kuvaillaan Wangin (2020: 1041) mukaan myös perustavanlaatuisena ehtona sille, että matkailuala voi toimia valtiossa tai esimerkiksi tietyllä alueella. Tästäkin syystä turismi aiheuttaa ongelmia luonnonsuojelun näkökulmasta, sillä yleisesti matkailualan päämäärä on rahallinen menestys,

eikä niinkään ekologinen kestävyys (Wang 2020: 1041). Kuten Wang (2020: 1040) tutkimuksessaan huomauttaa, on tärkeää löytää tasapaino matkailualan kehityksen ja ympäristönsuojelun välille.

Kuinka tällaista kehitysmallia voitaisiin siis lähteä muuttamaan? Wangin ym. (2019: 242) mukaan ensimmäisenä lähtökohdiana tulisi tarkastella turismiin käytettäviä resursseja ja taloudellista sijoitusta. Kun matkailualaan panostetaan ja sitä kehitetään kunnolla, se pystyy resursseillaan keskittymään myös ympäristöllisiin ongelmiin, ja jotta ympäristönsuojelullisia ongelmia pystytään oikeaoppisesti kitkemään, tarvitaan tietoa, aikaa ja rahaa (Wang ym. 2019: 242). Näin voidaan Wangin ym. (2019: 242) mukaan rakentaa parempaa matkailualan infrastruktuuria, harjoittaa ekologisesti kestävästä turismia paljon helpommin, sekä hillitä kasvihuonepäästöjä. Voidaankin siis olettaa, että perusteet hyvälle luonnonsuojelun ja matkailualan suhteelle on ekonomisesti kestävä pohja. Kun pohja on vakaa, voidaan rakentaa kestävämpää tulevaisuutta sekä turismille että ympäristölle.

Ekonomisesti kestävältä pohjalta seuraavana etappina on Wangin ym. (2019: 245) mukaan matalien päästöjen kohteet sekä infrastruktuurin kehittäminen. Ympäristölle ystävälliset turismikohteet perustuvat kehittyneeseen suunnitteluun, ja rahallista pohjaa tarvitaan tähänkin vaiheeseen. Mutta sillä, mitä matkailualaan käytettävillä investoinneilla tehdään, on suuri merkitys tulevaisuuden kehityksen kannalta (Wang ym. 2019: 245). Wang ym. (2019: 245) jatkavat kertoen lisäksi kolmannesta askeleesta, jonka mukaan opetus ja informaatio auttavat matkailualaa ja luonnonsuojelun suhdetta kehittymään. Riittävä informaatio on siis avain ongelmien ymmärtämiseen ja mahdollisten ratkaisujen löytämiseen. Etusijalla Wangin ym. (2019: 245) mukaan on hiilijalanjäljen pienentäminen, ja vähäpäästöisen teollisuuden harjoittaminen mahdollisesti rohkaisee samalla kestävämpää turismia. Nämä kaikki edellä mainitut käytännöt toimivat parhaiten yhdessä toteutettuina. Voidaan päätellä, että mikään näistä vaiheista ei yksinään pysty aikaansaamaan muutosta, mutta tämä kaikki panostus yhdessä pystyy kuitenkin parantamaan turismin kestävyyttä ja luonnonsuojelun tehokkuutta. Niiden toimeenpano tulisi olla prioriteetti, jotta suhteen kehitys voisi alkaa. On valitettavaa, kuinka matkailualan päätavoitteena on useasti pelkkä ekonominen hyöty, kuten Wang ym. (2019: 242) kertovatkin. Näistä edellä mainituista käytänteistä pystytään kuitenkin päättämään, että rahaa on käytettävä, jotta kestävyys ja ympäristön hyvinvointi voidaan asettaa etusijalle. On myös tärkeä ymmärtää, että se, mihin rahaa käytetään, on otettava huomioon ja on varmistettava, että tämä apu menee kohteisiin, jotka edistävät kestävästä ja ympäristöystävällistä tulevaisuutta.

Matkailuala ja luonnonsuojelu ovat toimineet hyvin pitkälle itsenäisesti toisistaan, mutta ne selkeästi tarvitsevat toinen toistaan, jotta ne pystyvät todella menestymään, sillä ympäristölliset huolenaiheet ovat nousseet entistä enemmän esille vuosien mittaan. On varmasti mahdotonta välttää luonnonsuojeluun liittyviltä kampanjoilta, projekteilta ja suunnitelmilta, kun ilmastonmuutoskin on ajankohtaista. Wangin ym. (2019: 245) mukaan on tarkasteltava rahallista panosta ja ympäristöllisiä vaikutuksia, joilla on todettu olevan läheinen linkki toisiinsa. Ympäristölle haitallista ei pelkästään ole esimerkiksi lentoliikenne, mutta myös asiat, joita matkailijat eivät välttämättä koe haitallisiksi. Palvelut, kuten majoitukset ja jopa matkamuistot vaikuttavat ekologiseen hyvinvointiin ja näiden palvelujen kestävyys on myös otettava huomioon, jotta kestävä turismi on taattu (Wang ym. 2019: 244–245). Turismin tuotteet aiheuttavat huomattavan määrän jätettä, ja turistien yleinen välinpitämättömyys ja lähes mitätön vastuuntunto lisäävät entistä enemmän ympäristön saastumista (Wang 2020: 1040). Nämä seikat ovat hyvin usein ylenkatsottuja, eikä matkailija välttämättä tajua näiden asioiden vaikutusta. Ne tukevat matkailuyrityksiä, mutta ovatko näiden yritysten käytännöt välttämättä kestäviä ja tarkasti harkittuja? Jos tätä näkemystä verrataan Wangin ym. (2019: 245) ajatukseen siitä, kuinka taloudellisen pohjan tulee olla tarkoin harkittu ja vakaa, voivatko nämä kaksi asiaa toimia hidasteena toisilleen luonnonsuojelun edistyksen mielessä? Voidaan olettaa, että yritykset saavat enemmän tuloja halvalla tuotetuista tuotteista, mutta näiden valmistusmenetelmät eivät välttämättä ole kaikista ympäristöystävällisin vaihtoehto. On vaikea taata, että yritykset pystyisivät toimimaan täysin ympäristöystävällisesti ja ekologisesti. Voidaankin päätellä, että matkailualan yrittäjille on annettava riittävää taloudellista tukea, sillä oikeanlaisilla käytännöillä ja tuotteiden valmistusperiaatteilla ympäristönsuojelua voidaan edistää. On valitettavaa, kuinka raha kaikesta huolimatta määrää sen, kuinka hyvin yritys pystyy ottamaan luonnonsuojelulliset asiat huomioon.

Esimerkkejä luonnon ja turismin yhteistyöstä voidaan lähteä tarkastelemaan ekoturismin ja erilaisten luontokohteiden pohjalta. Näitä kohteita läpikäydessä on hyvä muistaa, kuinka paljon vaivannäköä esimerkiksi ekoturismiin erikoistunut kohde tarvitsee. Edellä mainittujen tekijöiden pohjalta voidaankin päätellä, kuinka rahallisesti raskasta ja käytännöiltään vaikeita tällaisen suhteen ylläpito voi hyvinkin olla. Matkailualasta on todistetusti hyötyä esimerkiksi maaseutujen vähävaraisille asukkaille ja matkailualan ollessa vakaalla pohjalla, on suhteellisen käytännöllistä ottaa käyttöön luonnonsuojelun toimia.

Kun tarkastellaan matkailualan ja luonnonsuojelun suhteen kehittämistä, yksi tärkeimmistä toimivuutta varmistavista tekijöistä, on ihmisten riittävä tieto siitä, kuinka ympäristöä voidaan suojella, sekä mitä käytäntöjä turisti- sekä luonnonsuojelunkohteilla tulisi

harjoittaa, jotta hyöty olisi riittävä. Sakurain ym. (2015: 424) tekemässä tutkimuksessa Japanin Yokohamalla tarkasteltiin asukkaiden suhtautumista ympäristöön ja luonnonsuojelun käytäntöihin. Tutkimuksessa selvisi, että ihmiset paljon todennäköisemmin osallistuvat suojelutoimiin, jos tästä saataviin hyötyihin kuuluu sosiaalinen kanssakäyminen (Sakurai ym. 2015: 427). Sakurai ym. (2015: 427) lisäävät, että jos asukkaat ajattelevat alueen kaipaavan lisää viheralueita ja asukkaat omaavat vastuullisuudentunnetta luontokohteita kohtaan, sitä todennäköisemmin he ovat valmiita osallistumaan suojelutoimiin. Sakurain ym. (2015: 424) mukaan sosiaalisuuden ja esteettisten hyötyjen korostaminen parantaa ihmisten panosta ympäristöllisiin tehtäviin. Japanissa arvostetaan vastuullisuutta ja konkreettisia tekoja, joten kulttuurinenkin pohja näyttäisi vaikuttavan todennäköisyyteen toimia käytäntöjen pohjalta (Sakurai ym. 2015: 429). Sakurai ym. (2015: 429) uskovat, että mitä enemmän informaatiota ja ymmärrystä annetaan paikallisille asukkaille, sitä todennäköisemmin he haluavat olla mukana ympäristönsuojelullisissa asioissa. Tätä ajatusta voitaisiin soveltaa myös matkailualan ja luonnonsuojelun välisen suhteen parantamiseen. Mitä enemmän asukkaiden oma-aloitteisuudelle, ideoille ja motivaattoreille annettaisiin tilaa, voitaisiin olettaa, että sitä todennäköisemmin paikalliset pystyisivät omalla panostuksellaan vaikuttamaan tämän suhteen kestävyteen ja hyvinvointiin.

Jotta suhde voisi kehittyä eteenpäin, voidaan edellä mainittujen asioiden valossa päätellä, että ihmisten aito kiinnostus sekä informaation määrä ja laatu voivat olla perustana paremman tulevaisuuden takaamiselle, rahan ollessa yksi varmistavista tekijöistä, jonka avulla muutosta saadaan aikaan. Matkailun ja luonnonsuojelun suhde on todistetusti monimutkainen ja itsekkäästi toimiminen vain toisen hyväksi voi johtaa sitä vastaavan alan kärsimiseen. Kuinka näiden kahden alan yhteistyö voi siis käytännössä toimia? Esimerkkeinä toimivasta yhteistyöstä matkailualan ja luonnonsuojelun käytännöistä voidaan löytää Ohen ym. (2017: 322) tekemästä tutkimuksesta, jossa käsiteltiin ”metsäterapia” -turismia, ja sen hyötyvaikutuksia. Metsäterapia luontomatkailun osa-alueena Ohen ym. (2017: 331) mukaan antaa useita psykologisesti rentouttavia vaikutuksia. Tutkimuksen mukaan on tärkeää huomata kestävästä ja luontoläheisestä turismista saatava terveydellinen ja psykologinen hyöty, sillä tämä voi auttaa terveemmän ja kestävämmän yhteiskunnan kehittämisessä (Ohe ym. 2017: 332). Näitä vaikutuksia voidaan myös käyttää markkinointiin ja samalla luontomatkailun mainostamisen edistämiseen (Ohe ym. 2017: 332). Tällainen hyötykäyttö yhdistettynä luonnonpuistojen ja siellä vierailevien turistien käsittelyyn on todennäköisesti varmistava tekijä sille, että suojelutoimia on helpompi toteuttaa. Matkailijoiden mielipiteiden perusteellisempi tutkiminen

voisi toimia myös apuvälineenä selvittämään toimia, jotka voisivat auttaa luonnonsuojelun ja matkailualan välisen tasapainon löytämisessä.

Kun yhdistetään riittävä informaatio, tutkimus, rahallinen pohja, ja luonnon ja matkailun yhteistyön hyödyt, voidaan matkailualan ja luonnonsuojelun suhdetta kehittää. On pääteltävissä, että kun ihmiset näkevät saatavan hyödyn ja mahdolliset edut esimerkiksi maaseutumatkailusta ja siitä saatavista terveydellisistä eduista, on mahdollista, että näiden kahden alan yhdistäminen nähdään entistä enemmän mahdollisuutena eikä uhkana. Jotta tätä yhteistyötä voidaan kehittää, onkin siis tärkeää kuitenkin huomata myös mahdolliset esteet, jotka saattavat tavalla tai toisella haitata toisen osapuolen toimintaa. Luonnonsuojelun ja matkailualan yhteistyön esteiksi voidaan lukea esimerkiksi Wangin ym. (2019: 242) mainitsema rahallinen puoli, sillä rahoituksia ei välttämättä ole helppo saada ja tämä estää luonnonsuojelullisten keinojen toimeenpanoa. Ongelmaksi voidaan lukea myös rahanpuutteen lisäksi ihmisten motivaation puute ja toisin sanoen välinpitämättömyys ympäristöllisiä asioita kohtaan (Sakurai ym. 2015: 429). Turisteilla on myös tärkeä rooli kestävässä matkailussa ja heidän toimintatapansa vaikuttavat paljon ympäristöön, esimerkiksi lentomatkailu asettaa paljon enemmän paineita ympäristölle kuin junalla kulkeminen. Tasapaino luonnon ja turismin välillä on siis ensisijaisen tärkeää ja sen löytäminen varmistaa molempien osapuolten hyvinvoinnin. Matkailualan ongelmat ovat selkeitä, mutta niiden hallinta on mahdollista. Wang (2020: 1045) kuvaa tapoja, joiden avulla tällainen tasapaino on mahdollista löytää Kiinan Hena-provinssin turismikohteiden kautta. Näitä käytäntöjä voitaisiin soveltaa myös muualla maailmassa, myös Japanissa. Wangin (2020: 1045) mukaan tutkimusta asiasta tarvitaan edelleen, ja lähtökohtina toimivat perusteellinen tuotemallien, matkailualan ja luonnonsuojelun piirteiden ja erilaisten molempiin aloihin liittyvien innovaatioiden kehittäminen, sekä turistien rohkaisu luonnonsuojelun toimiin.

6. Johtopäätökset

Kuinka luonnonsuojelu ja matkailuala toimivat Japanissa? Japani on ollut esimerkiksi sekä Knightin (2010: 354) ja Danaherin (1999: 252–253) mukaan jälkijunassa ympäristöllisten toimien tehokkuudessa ja toimeenpanossa. Japanin käytännöt tätä nykyä ovat kuitenkin kehittyneet ja suojelutoimia arvostetaan paikallisten puolesta ja niitä pidetään suurella arvolla. Japanissa on myös ymmärretty ekoturismin sekä luontokohteisiin perustettujen matkakohteiden tärkeyden, ja kuinka tällaisten kohteiden avulla ympäristönsuojelua voidaan harjoittaa ja

rohkaista, sillä siitä on samalla hyötyä myös matkailualalle. Matkailualan ja luonnonsuojelun yhteistyö antaa kummallekin osapuolelle yhtä paljon hyötyjä, jos käytännöt valitaan tarkoin ja niitä valvotaan oikeaoppisesti. Esimerkiksi turismin ja ympäristönsuojelun yhteistyö nähdään sekä Ohen ym. (2017) että Murrayn (2017) tutkimuksissa, ja niitä vertaillen voidaan huomata, kuinka matkailu ja luonnonsuojelu pystyvät tukemaan toisiaan esimerkiksi markkinoinnin ja ekonominen hyödyn valossa.

Luonnonsuojelun ja matkailualan suhdetta Japanissa voidaankin kuvata kehittyneeksi, mutta se kaipaa vielä parannusta. Matkailuala yleisesti tavoittelee parhainta mahdollista rahallista hyötyä, kun luonnonsuojelu taas asettaa ympäristölliset huolenaiheet etusijalle. Näiden kahden välinen tasapaino voi olla haastavaa löytää rahan ja resurssien puitteissa, mutta Japanissa toimia on toteutettu tämän suhteen, kuten Suprapti ym. (2017: 1) tutkimuksessaan kuvaavat. Suprapti ym. (2017: 10) jatkavat, että jotta kulttuurin ja luonnon välille saadaan harmonia, on keskityttävä infrastruktuurin ja erilaisten tilojen kehittämiseen ja toimien parantamiseen. Maswood ym. (2002: 5) kuitenkin tätä vastoin kertovat Japanin selvinneen monista vaikeuksista, ekonomisten kriisien ollessa yksi näistä. Modernin teknologian ja jälleen kerran informaation ja opetuksen tärkeys korostuu ja niiden merkitystä pidetään korkeassa arvossa (Maswood ym. 2002: 5). Monet tutkijat Maswoodin ym. (2002: 5) mukaan korostavatkin riittävän opetuksen ja tiedon tärkeyttä.

Kuinka siis matkailualan ja luonnonsuojelun suhdetta voidaan kehittää? Jotta tasapaino näiden alojen välille on mahdollista toteuttaa, on keskityttävä rahalliseen pohjaan, paikallisten panokseen, ihmisten riittävään opettamiseen tärkeistä suhteeseen liittyvistä piirteistä, rohkaista heitä toimimaan ympäristön hyväksi ja tukemaan ekologisesti kestäviä turismikohteita ja matkailukäytäntöjä. Suhdetta on varmasti mahdoton korjata nopealla aikataululla, mutta oikeilla menetelmillä matkailuala ei seiso luonnonsuojelun tiellä, vaan tukee sen toimia sekä ympäristöä, ja opettaa matkailijoita toimimaan kestävämmiin. Kehitettävää on paljon, jotta matkailuala ja luonnonsuojelu saadaan toimimaan tehokkaasti yhdessä. On kuitenkin huomattavissa selkeää kehitystä, ja jotta suhdetta voidaan parantaa, on otettava huomioon ihmisten saama informaatio ja heidän motivaationsa, matkailukohteiden oikeanlaiset kehitystoimet ja ympäristönsuojeluun liittyvä riittävä informaatio sekä opetus aiheesta. Oikeanlaisilla menetelmillä matkailuala pystyy toimillaan tukemaan ja markkinoimaan luonnonsuojelua ja sen käytäntöjä, sekä kestävä matkailua ja jopa elämäntapaa. Luonnonsuojelu ja matkailuala ovat siis yllättävän riippuvaisia toisistaan ja tasapainottamalla molempien osapuolen tarpeet, rahoittamalla ohjelmia ja tarjoamalla julkista informaatiota, voidaan saavuttaa matkailualan ja luonnonsuojelun välinen toimiva yhteistyö.

Lähteet

- Adewumi, I. B., Usui, R. & Funck, C. (2019). Perceptions of multiple stakeholders about environmental issues at a nature-based tourism destination: The case of Yakushima Island, Japan. *Environments* 6: 8 <https://doi.org/10.3390/environments6080093>
- Balmford, A., Beresford, J., Green, J., Naidoo, R., Walpole, M. & Manica, A. (2009). A Global Perspective on Trends in Nature-Based Tourism. *Plos Biology* 7: 6. <https://doi.org/10.1371/journal.pbio.1000144>
- Chakroun, L., & Droz, L. (2020). Sustainability through landscapes: natural parks, satoyama, and permaculture in Japan. *Ecosystems and People* 16:1, 369–383. <https://doi.org/10.1080/26395916.2020.1837244>
- Chen, B., Zhenmian, Q., Nisikawa, U. & Koji, N. (2018). Tourism's Impacts on Rural Livelihood in the Sustainability of an Aging Community in Japan. *Sustainability* 10: 8, 1–17. <https://doi.org/10.3390/su10082896>
- Danaher, M. (1999). Nature conservation, environmental diplomacy and Japan. *Asian Studies Review* 24: 2, 247–270. <https://doi.org/10.1080/10357829908713234>
- Environmental impact assessment in Japan*. (2018). Ministry of the Environment, Tokyo 2018. 25.02.2020. http://dcm06.gis.survey.ne.jp/files/1_seido/panph_e.pdf
- Graburn, N. & Yamamura, T. (2020). Contents tourism: background, context, and future. *Journal of Tourism and Cultural Change* 18: 1, 1–11. <https://doi.org/10.1080/14766825.2020.1707460>
- Hiwasaki, L. (2005). Toward Sustainable Management of National Parks in Japan: Securing Local Community and Stakeholder Participation. *Environmental Management* 35: 6, 753–764. <https://doi.org/10.1007/s00267-004-0134-6>
- Ikeda, T. & Song, X. (2007). A Study on the Actual Developing State and Future Development Possibilities of Green Tourism in Okinawa. *Journal of Asian Architecture and Building Engineering* 6: 1, 49–55. <https://doi.org/10.3130/jaabe.6.49>
- Jones, T. (2012) A life cycle analysis of nature-based tourism policy in Japan. *Contemporary Japan* 24: 2, 179–211. <https://doi.org/10.1515/cj-2012-0009>
- Jones, T. & Ohsawa, T. (2016) Monitoring nature-based tourism trends in Japan's national parks: Mixed messages from domestic and inbo und visitors. *Parks* 22: 1, 25–36. <https://doi.org/10.2305/IUCN.CH.2016.PARKS-22-1TJ.en>

- Kitamura, Y., Ichisugi, Y., Karkour, S. & Itsubo, N. (2020) Carbon footprint evaluation based on tourist consumption toward sustainable tourism in Japan. *Sustainability* 12: 6. <https://doi.org/10.1515/cj-2012-0009>
- Knight, C. (2010). The Nature Conservation Movement in Post-War Japan. *Environment and History* 16, 349–370.
- Kureha, M. (2010) Research Trends in the Geography of Tourism in Japan. *Japanese Journal of Human Geography* 62: 6, 558–569.
- Maswood, S. J., Graham, J. & Miyajima, H. (2002). *Japan – Change and Continuity*. RoutledgeCurzon, London.
- Murray, A. E. (2017). *Footprints in paradise: ecotourism, local knowledge, and nature therapies in Okinawa*. Berghahn Books, New York.
- Ohe, Y., Ikei, H., Song, C. & Miyazaki, Y. (2017) Evaluating the relaxation effects of emerging forest-therapy tourism: A multidisciplinary approach. *Tourism Management* 62, 322–334. <https://doi.org/10.1016/j.tourman.2017.04.010>
- Petry, A. K. (2003). Geography of Japan. SPICE – Stanford Program on International and Cross-Cultural Education. 26.02.2021 https://spice.fsi.stanford.edu/docs/geography_of_japan
- Romão, J., Machino, K., Nijkamp, P. (2017) Assessment of Wellness Tourism Development in Hokkaido: A Multicriteria and Strategic Choice Analysis. *Asia-Pacific Journal of Regional Science*, 1(1): 265–290. <https://doi.org/10.1007/s41685-017-0042-4>
- Sakurai, R. (2019). *Human Dimensions of Wildlife Management in Japan: From Asia to the World*. Springer Nature Singapore Pte Ltd, Singapore. <https://doi.org/10.1007/978-981-13-6332-0>
- Sakurai, R., Kobori, H., Nakamura, M. & Kikuchi, T. (2015). Factors influencing public participation in conservation activities in urban areas: A case study in Yokohama, Japan. *Biological Conservation* 184, 424–430. <https://doi.org/10.1016/j.biocon.2015.02.012>
- Schreurs, M. (2002). *Environmental protection in Japan, Germany, and the United States*. Cambridge University Press, Cambridge.

- Shikida, A., Yoda, M., Kino, A. & Morishige, M. (2009). Tourism Relationship Model and Intermediary for Sustainable Tourism Management : Case Study of the Kiritappu Wetland Trust in Hamanaka, Hokkaido. *Tourism and Hospitality Research* 10: 2, 382–394 <https://doi.org/10.1057/thr.2009.29>
- Shirane, H. (2012). Japan and the Culture of Four Seasons – Nature, Literature and the Arts. Teoksessa Ruperti ym. (toim.) *Rethinking Nature in Japan. From Tradition to Modernity*, 9–26. Edizioni Ca' Foscari, Venetsia. <https://doi.org/10.14277/6969-171-3/CFJS-7-1>
- Suprapti, A., Pandelaki, E. E., Indriastjario., Sardjono, A. B., Tomohiko, Y., Masao, Y. & Higashino, A. P. (2017). Towards a harmonious development between nature and culture on Walisanga religious site, Indonesia - Learning from the best practices in Japan. *IOP Conference Series: Earth and Environmental Science* 99, 1–11. <https://doi.org/10.1088/1755-1315/99/1/012035>
- Takeuchi, K. (2001). Nature Conservation Strategies for the ‘SATOYAMA’ and ‘SATOCHI’, Habitats for Secondary Nature in Japan. *Global Environment Research* 5: 2, 193–198.
- The Wildlife in Japan*. (2015). Ministry of the Environment, Tokyo 2015. 25.02.2021 https://www.env.go.jp/nature/yasei/pamph/pamph01/WildlifePamphlet-EN_151126.pdf
- Uzama, A. (2009). Marketing Japan’s travel and tourism industry to international tourists. *International Journal of Contemporary Hospitality Management* 21: 3, 356–365 <https://doi.org/10.1108/09596110910948341>
- Wang, Z. W. (2020) Interaction Between the Tourism Industry and Ecological Environment Based on the Complicated Adaptation System (CAS) Theory: A Case Study on Henan Province, China. *Nature Environment and Pollution Technology* 19: 3, 1039–1045. <https://doi.org/10.46488/NEPT.2020.v19i03.014>
- Wang, W., Qiao, J., Cheng, J., Sun, Y. & He, W. (2019) Research on the impact of economic development of tourism industry based on low carbon mode. *International Journal of Low-Carbon Technologies* 14: 2, 241–246. <https://doi.org/10.1093/ijlct/ctz018>
- You, X., O’leary, J., Morrison, A. & Hong, G-S. (2000). A Cross-Cultural Comparison of Travel Push and Pull Factors: United Kingdom vs. Japan. *International Journal of Hospitality & Tourism Administration* 1: 2, 1–26 https://doi.org/10.1300/J149v01n02_01

Kuvien lähteet:

Kuva 1. Pixabay.com (2020). <https://pixabay.com/photos/snow-monkey-wild-animal-wildlife-4809479/> 8.5.2021

Kuva 2. Pixabay.com (2017). <https://pixabay.com/photos/rice-fields-japan-agriculture-2406434/> 8.5.2021

Kuva 3. Pixabay.com (2017). <https://pixabay.com/fi/photos/yakushima-island-vihre%C3%A4-luonnollinen-2336735/> 11.5.2021